

GAZETA

DE TRANSILVANIA.

ANՅԼ

(ԿՅ ՍՐԵԱՆԱԼՏԱ ՅՕԻԵ.)

ԱԼ VII-ԼԵԱ

N^{ro} 54.

Brashov, 6. Iulie.

1844.

Մրքնտերաճիա ևա Газета де Трансилванія ші Фобіеа քептрք քինте, քինիք ші ևітератүрք есте քе քи ևп ևптрег 8 фіоріні (24 доўзечері) арц. ші 4 фіор. арц. ևп афарь, ևар ևп Брашов 7 фіоріні арц. Превүрїле ևп провинціле австриае се депүи ևа к. к. поще ші ևа DDнїи поцүрїи кореспонденцї, ևп Бүкүрестїи ևа D. пітар Хрістаке Іоаңид ші ևа D. ևіврер Іосїф Романов, ևп Іашїи ևа D. ևіврер Dімітріе Ніка.

TRANȘILVANIA.

Дева, 23. Ізніе. Пе кьт сїмүїт, чїтіторїи поцүрїи п'аь прїчїнъ а се интереса де венїреа п'рїптелї сїперїтendent реформат зпгүреск d. Antal János ևа орашїа Дева ևп комїтатїа Хүнедоареї, знде фь прїїміт де кьтръ аї сїї кь о деосевїтъ помпъ, апої цїнъ сїнод ценерал, ևп каре ևптре алтеле сь вьршїи ևпкь шї пьпереа тьнїлор (ևп кап ка апостолїи) ևа кьцїва кандїдацї де предїкаторї. Тот че ар интереса քе чїнева, есте, кь кь прїлежїа цїнерей ачелїи сїнод се фькь шї вал, ևп каре се афла фьрүнтеа повїлітеї дїп цїнүтїа ачела ш. а. ш. а.; ևптръ каре ևпсь нїчї де кьт пь се вьзъ костүмїа зпгүреск, шї каре ар фї ևпдрьспїт а се арьта ևп ачелаш, ар фї фост де рьсїа адырїей шї нїчї салтъ (данц, жок) зпгүреск пь се вьзъ; քесте ачеаста конверсацїа пь се фькь пьмаї ևп ևїмба магіарь, чї авзїаї даме дїп стареа челор маї кьлтївате, каре конверса ևп ևїмба ромънъ. — Тоате ачестеа нї ле ևпшїръ քи кореспондент ал Вестїторїалїи зпгүреск дїп Кьлж, каре ևпсь тотдеодатъ се пьлүце кь амьрчүне, кьчї фь націоналітатеа магіарь атьт де пьдїп респектатъ ևп ачел ораш Дева.

Сь везї Домпїле кореспондент: нїчї пої пь преа авет врео тьлүгїере, дакь ևа петрекүпїїле че се фак ևп орі каре зпгїї ал патріей поастре дела о време ևпкоаче аь ևпчепьт а се да зїтүрїи пь пьмаї салтүрїле, дар шї кьнечеле патриотїче; шї а деосевїтелор пацїи коплүкьїтоаре ևп Трансилванїа; аша де пїлдъ фїндкь е ворва шї де салт, шї цїнүт фїнд, кь ևа пої салт граціос шї нестрїкьторїї де сьпүгате кьт е салтїа пьміт „ка ևа Хацүг“ пь маї есте алтїа, ам авеа шї пої тоатъ дрептатеа а не тїра, дакь токма ևа Дева, дакь ևп цара (пьтүпгїа) Хацегїлї, քе каре історїчїи*) о пьтеск Ромънїа трансилванъ шї кареа ևп адевүр е лькьїтї кь преа пьдїпъ есчепцїе пьмаї де ромънї, пь с'ар пьстра шї пь с'ар чїпстї датїпеле ро-

мъне де орі че фелїї. Токма ևпсь дїп ачї адыса прїчїнъ քе паре дїшенцат шї пьказїа кореспондентїа, че և аратъ кьчї ևа Дева фь сїліт а авзї конверсацїе ևп ևїмба ромънъ ևптре даме маї де фьрүнте. Аь пь цїт кь тоцїи, D-воастръ ка шї пої, кь ևп цара Хацегїлїи шї престе тот ևп комїтатїа Хүнедоареї се афл кь адевүрат пьлүцї пемешї, маї вьртос де конфесїа реформатъ-калвїнїанъ, карїи дїп прїчїна релечеї прїп акьрей капал с'аь десротүнїт, се пьтүръ ևптре магіарї, карїи ևпсь нїчї одатъ пьшїи пот нега оріцїна лор де сьпүце ромънї, кьчї քе льпгь че ևа тьлүцї дїпломеле лор повїлітаре стаь марторе քептръ ромънүтатеа лор, апої еї пьпъ ևп зїоа де асүзїи аь рьде ромънї кьрацї, карїи поартъ знеорї шї ачелаш пьте де фамїліе шї ачелаш предїкат, ва зпїи аь ратүрї де фамїліе кїар шї дїп коло ևп цара ромънеаскь. Атүта есте пьтереа релечеї де а десвїна фрацї де фрацї! Кь тоате ачестеа тоатъ зрма де ромънїст ևпкь п'аь пьтүт апьне кь тотїа нїчї пьпъ асүзїи нїчї кїар дїп ачеле фамїліи зпгүрїге, тькар кь зпгүрїреа лор с'аь фькьт дела реформацїе ևпкоаче, с'аь кам дела апїи 1560 пьлүт кьтръ 1690 сьпгт прїнциї націоналі зпгүрї, атьт кь вьпа кьт шї прїп фелїрї де сїле. Ромънїи трансилванїи քе ачеле времї се цїнеа тоцї де вїсерїка греко-рүсүрїтеанъ; ևпсь клерїа постръ ера քесте тьсүрү пьрүсїт шї քекьлїват, дїп каре прїчїнъ челор маї вьне фамїліи ромъне ле ера рьшїне а маї тьртүрїсїи крелїнда стрьбүпїлор сьї. Гречїи константїнополїтанї ևп лок сь вїе, сь ևптүрїаскь քе алцїи ևп релечеа лор, венїа пьмаї ка сьї деспїе де ванї, негьсторїндүсе ևп фелїрї де кїпүрї кь челе сфїнте ш. ч. л. ш. ч. л. (Сь чїтїм історїа).

Chronica.

Брітанїа маре. London, 26. Ізніе. Каса де жос се копїнсе ևп 24. але ачестеїа кь о матерїе фоарте интересантъ. Зпїа дїп депүтацїи четүдїи London Duncombe дїп партїда вїг, чїтї ևп парламент о рьгүмїнте

*) Кавтъ шї ևа Gebhardt:

а зпѣи полон есілат (сіѣргіѣніт), Карол Шолдман, каре фѣсесе кѣпѣтан дп армада полонѣ, іар акѣм петрече дп London. Сѣпликантѣл зиче, кѣ ел кѣ тоате кѣ дпшї іѣвѣе патріа са пѣпѣ ла моарте, — дп політика Енглїтереї нѣ с'аѣ аместекат нїчї одатѣ. Шї тотѣш дерегѣторїа посталѣ дп London іаѣ дескїс шї іаѣ рецїонѣт скрїсорїе венїте дела сѣрмана са фамїліе, шї кѣ нѣа ачеаста сістемѣ де спїонїт дп треаба лѣї аѣ терс атѣт де департе, дп кѣт ел нѣ маї поате да нїчї зп креземѣнт ла поста енглезѣ, кареа чеаркѣ а стрѣвате дп тѣте таїнеле фамїліеї сале. Дп пѣтереа пѣвїповѣдїеї сале, де кареа се аѣлѣ копвїнс, рѣгѣ, ка парламентѣл сѣ орѣндѣїаскѣ о стрїнсѣ черчетаре дѣпѣ дпдемѣтрїе каре аѣ пѣтѣт мїшка пѣ нѣмїта дрегѣторїе ла ачел пас дпкѣмѣтат, че ватѣмѣ дрептѣл оаспецїеї нацїонале. (Аѣзїдї!) Депѣтатѣл маї адѣогѣ, кѣ ел аре чеа маї вѣпѣ пѣдежде, кѣнкѣ каса депѣтацїлор ва грѣвї а аѣла мїжлоаче дп контра ачестеї вѣтѣмѣрї а кореспондїнцелор таїнїче. Дп зїмеле трекуте пѣ асїѣрѣ секретарїѣл Статѣлї дп нѣзптрѣ, кѣ нѣмаї пѣнтрѣ зп фѣцїт політїк, че петрече дп Енглїтера, с'ар фї дат ла дерегѣторїа посталѣ о дпнѣтернїчїре мїнїстерїалѣ, де а се дескїде тоате скрїсорїе че вор аѣеа адреса лѣї; ачест' фѣцїт есте італіанѣл Маддїні, зп новїл чїнстїт че вїедѣїеце де маї мѣлцї ані ачї дп London. Акѣм іаѣтѣ кѣ вїне пѣлпсоаре шї дела зп офїцїр полон. Кѣнкѣ дп тїмпѣрї перїкѣлоасе с'аѣ дптрепрїнс о асеменеа пѣтере, нѣ есте де негат. Спре а пѣтеа фаче ачеаста, ар треѣвї сѣ аїѣ мїнїстрѣл челор дпн пѣзптрѣ о дпнѣтернїчїре парламентарѣ, де кареа нѣ нѣ шїт нїмїк, іар де кѣтѣва ачел мїнїстрѣ аѣ дат воїе пѣцѣртѣрїтѣ дрегѣторїѣлї постал, сѣ дескїдѣ орї шї че скрїсорїе фѣрѣ деосевїре, атѣнчї ел аѣ трекут пѣсте хотарѣл пѣтереї шїеншї дпкредїнцате. Гѣбернѣл аре асеменеа пѣтере, дпсѣ нѣмаї дп времї де рескоалѣ, шї кѣм кѣ шї атѣнчї прїп ачеаста маї мѣлѣ стрїкѣ де кѣт фолосеце, есте адеѣвѣрат. Че аѣ гѣбернеле стрїеїе кѣ сѣпѣшїї сѣї, дптр'ачеа Енглїтера нѣ се местекѣ, пѣпѣ кѣнд сѣпѣшїї се поартѣ дп Енглїтера оменѣеце. Ачї чїтї депѣтатѣл сѣс нѣмїт зп рѣванш дела ачел італіан Mazzini, де каре ам поменїт, дп каре ста, кѣ обїчеїл де аї деспечетлї скрїсорїе цїне дела Martie а. к. шї кѣ де атѣнчї пѣпѣ акѣм і с'ар фї десфѣкѣт пѣпѣ дп 60—70 скрїсорї, ка дела врео 25—30 де персѣне, тоате ачестеа кѣ атѣта мѣїестрїе, дп кѣт авїа се пот обсерва, адекѣ кѣ о тѣїетѣрѣ сѣпѣт печет; датѣл шпампѣї пѣ тоате ера скїмосїт прїп шпампа Лондонѣлї астфелїѣ, дп кѣт нѣ се пѣтеа чїтї. Фапта ачестеа нѣ се дптрепрїнсе нѣмаї кѣ ачестеа дѣѣ персоане, чї шї кѣ алцїї маї мѣлцї, атѣт дп капїталѣ, кѣт шї дп алте четѣдї. Фрѣмос пост пѣнтрѣ мїнїстрїї Брїтанїеї, адаогѣ депѣтатѣл, а се фаче полїдаї де скрїсорї пѣнтрѣ Рѣсіа, Сардїнїа, Рома, Тѣрчїа ш. а. Дар аскѣлтацї кѣ че кїп мѣїестрїт се дптрепрїнде ачестеа? Скрїсорїе деспре каре аѣ препѣс, ле пѣн ла о парте, пѣпѣ кѣнд се спѣдѣїеск челемалте, атѣнчї се іа зпа кѣте зпа шї се деспечетлїеце кѣ кїпѣл ачестеа: де кѣтѣва є печет-

лїтѣ кѣ вѣлїп, ачееа о фак де се моїе, іар де есте кѣ чеарѣ, атѣнчї скрїсоареа се пѣне кѣ печетѣл пѣ о нековалѣ мїкѣ, пѣ печет се ашазѣ о леспедѣ де пѣлѣмѣ кѣрат, апої кѣ зп чїокан се фаче о ловїтѣрѣ, дп кѣт печетѣл се дптїпѣрѣеце дп фѣїда де пѣлѣмѣ. Кѣзїдїгѣндѣсе одатѣ печетѣл, нѣ рѣмѣне алт чеѣва, де кѣт а топї тот кѣте пѣдїп дпн печетѣл скрїсорїї, пѣпѣ кѣнд сѣ се поате чїтї. Дѣпѣ че с'аѣ чїтїт скрїсоареа, се іа копрїнсѣл еї дп копїе, шї се трїмїте ла ачѣеа стѣпѣнїре дп контра кѣреїа се еспрїмѣ скрїторїѣл, іар орїцїналѣл се печетлїеце де поѣ шї се трїмїте ла чїне сѣпѣ адреса; астфелїѣ стрѣват гѣбернеле дп челе маї адѣнчї таїне але зпор оаменї прїѣацїї, карїї нѣшї адѣк нїчї де кѣт амїпте, маї алес вѣзѣндѣшїї сіцїлѣл дптрег, кѣм кѣ аѣ пѣтѣт ом дп лѣме сѣ се дпнѣртѣшаскѣ де секретѣл че л'аѣ скрїс еї прїетїнїлор, рѣделор, содїлор, тоѣаршїлор сѣї. Дп сѣѣршїт депѣтатѣл дпшї дпкеїе ворѣїреа, кѣ пропѣнереа зрѣмѣтоаре: черереа полонѣлї Шолдман сѣ се деа ла о комїсіе, кареа сѣ черчетезе че фелїѣ де дпнѣтернїчїрї с'аѣ дат де кѣтре мїнїстерїѣ постелорпѣнтрѣ дескїдереа скрїсорїлор шї пѣпѣ дп кѣт с'аѣ пѣзїт ачелеа. Комїсіа дѣпѣ тоате ачестеа ва репорта ла каса депѣтацїлор, дѣндѣшїї пѣререа: де есте кѣ кѣвїнцѣ, шї кѣм ар треѣвї сѣ се прѣскїмѣе лѣеа сѣпѣтоаре пѣнтрѣ обїентѣл ачестеа. Пропѣнереа ачестѣї депѣтат фѣспрїжїнїтѣ де тоате пѣрцїле кѣ чеа маї таре кѣлѣдѣрѣ. Зп депѣтат зїсе дптре алтеле: О скрїсоаре датѣ дп мѣна дрегѣторїѣлї де постѣ, треѣвїе сѣ се пѣстреѣе аша де сѣпѣт, ка шї дп пѣлпїтѣл авторѣлї; еа се дпкреде гѣбернѣлї нѣмаї спре дпнїнтаре маї департе, пѣнтрѣ каре лѣкрѣ цара пѣлѣеце, іар нѣ спре сѣтѣрареа кѣрїосїтѣеї кѣтѣрѣї домп дїпломат, саѣ спре скопѣрїе полїцїеї таїнїче. Зп гѣберн, каре нѣ се сѣїеце а дескїде о асеменеа кореспондїнцѣ, дп зрѣтѣ нѣ се ва сѣїї нїчї дптрѣ нереспектѣїреа сѣїнцїенїеї кѣтереї касе прїѣате. Аѣ нѣ є тот зпа ацї токнї зп спїон кѣ платѣ, каре сѣдї реѣереѣе тот че се дптѣмплѣ дп о четате, саѣ ацї пѣлѣтї зп асеменеа аѣент, каре сѣ фрѣнгѣ печѣцїле ла постѣ шї апої сѣдї трїмїтѣ дп копїе копрїнсѣл скрїсорїеї? Зп стрїп че петрече дп Енглїтера, сѣгѣнд зп аер де о лїѣертате, кареа дп патріа са нѣ о аре, дпшї дпкреде дп мѣна постѣї дпн Енглїтера зпеле еспресїї, каре дп патріа са н'ар фї кѣтезат а ле пѣѣе пѣ хѣртїе; акѣм деспечетлїндѣсе о асеменеа скрїсоаре шї дпнѣртѣшїндѣсе кѣ іѣрїсїдїкцїїле цѣреї сале, де кѣтѣва се маї дптоарче кѣндѣва пѣѣерїчїтѣл ачела дп Статѣл сѣѣ, — дптр'зп Стат зпде нѣ есте жѣдекатѣ обїеаскѣ, зпде препѣсѣл кѣ осѣнда сѣпѣт зп че іdentїк — атѣнчї дп ажѣпг челе маї кѣмплїте мѣнчї, галерїї, есілѣрї, Сїѣверїї. Зп гѣбернѣ, каре цїне спїонї, есте фѣарте зрѣчїос; дар зп гѣбернѣ каре поартѣ ел постѣл де спїон, есте шї маї зрѣчїос ш. а. ш. а. Дѣпѣ тоате ачестеа девенїнд лѣкрѣл ла вотїзацїе, пропѣнереа депѣтатѣлї се лѣпѣдѣ кѣ о маїорїтате пѣдїп дпсѣмѣнѣтоаре (206 дп контрѣ ла 162 де гласѣрї).

Дн 25. Изне пропае дн каса де жос лордъ I. Ръсел министерълѣ днтревареа пентрѣ Франца ши Марокко. Armada французѣ дн Африка, зиче ел, есте фoарте днсемпъторѣ, песте 100,000 върваці, prin зрмаре аша де таре, ка днтреага armadъ британикъ, афаръ де чеа дн India. Ел ар воі съ щие, де аѣ дат провинція Марокко причіна ла връштъшіле челе маі нoъ дела хотаръле мароккане, саѣ къ доар стъпънъл ачестеі дърі аре съ рапортезе алтчева дн провинція днчепътълѣ ачестор ловірі ла оалтъ: къчї тoтъ вълтъшала днтре Франца ши Марокко, каре ар дескїде кале ла връштъші саѣ токма ла вѣтаіе, атинце днтр'зи кип фoарте сїмцїторїѣ интереселе Енглїтеререї. Енглїтера трѣіеце къ днтпратъл дела Марокко дн релъдї де паче ши де прїетїніе, ши prin зп трактат дела 1801 сѣвскрїс ши репоїт ла 1824, стътърїѣ дн 41 артїколї сѣнт сїгзрїсїте персoпеле ши авереа британикъ че се афл дн Марокко. Дечї ел днтреавъ, че фелїѣ де рапортерї аѣ днфъдїшат гъвернъл французѣ дн причіна ачеста ла къртеа дн London, ши пълъ дн кът сѣнт де днтїнсе ачелеа връштъші днтре пѣтїтеле дoъ пѣтерї? маі днколо ел ар дoрї съ щие, че фелїѣ де інстръкцїї с'аѣ дат адміралълѣ французѣ дела дъртїї африканї, адекъ принцълѣ Жоанвїл, а кързї сїгзръл пѣте фаче пе фїеіекаре сѣдїт британическ целос? Сїр Р. Пеел: Еѣ тѣ днвоїеск ла тoте челеа че се атинг де кѣмпънїреа ачестеї матерїї. Іар ка респънс повїлълѣ лорд ла днтревареа Дѣмнеалѣ арът, къ гъвернъл французѣ ш'аѣ деслзшїт тоатъ стареа са дн провинція днтпръдїеї мароккане, днкредїнцъндъне, къ дoреце дн сѣфлет съ се таїе тоате връштъшіле къ ачестъпънїре. Пеана днкордътоаре ла ачестеловірі, зиче ачелаш гъверн французѣ, аѣ фост Абд-Ел-Кадер, каре фъгзрїт де французї, аѣ апъкат пе пълънт мароккан, де знде къпътънд ажвторїѣ, ш'аѣ репоїт връштъшіле къ Франца. Гъвернъл французѣ неаѣ днтпртъшїт ши кипъл къ каре вреа а трата пе марокканї, ачела днсъ а'л да дн пѣвлїк, зиче Сїр Р. Пеел, пѣтї есте ертат. Лордъ I. Ръсел декларъ, къ ла време потрївїтъ дншї ва репої днтревареа дн касса ачеста.

— Маї марїї преодїлор дн Irelandia аѣ хотърѣт, ка дѣтїнека дн 28. Изліе к. п. дн анъл ачеста, съ фїе о зї де покънцъ ши де рѣгъчїѣне овїеаскъ ла тодї католичїї Irelandїеї, пентрѣ арествїреа лѣї О'Коннел. Епїскопїї вор компъне о формълъ де рѣгъчїѣне (ектенїе), кареа се ва чїтї дн тоате дѣтїнечїле ши сѣрвѣторїле prin тоате вїсерїчїле Irelandїеї пълъ ла десровїреа лѣї.

Франца. Парїс, 27. Изне. Челе маї тълте жърнале французе се копрїнд къ дескрїереа ловїрїлор челор маї нoъ къ Марокко. Жърналъл Дебат адаогъ, къ о koudїcie de фрѣнте пентрѣ Франца есте а депърта пе Абд-Ел-Кадер дн пълънтъл мароккан. Франца е копвїнсъ, зиче жърналъл, къ тоате челе днтъмплате с'аѣ фъкът фъръ воїа днтпратълѣї мароккан, дар че фолос де ачестеа днкредїнцърї а зпзї сѣверан, каре пѣ маї есте стъпън дн каса са.

Рѣсія. Ст. Петерсѣзрг, 22. Изне.

Дн 19. але ачестеїа дн челе дн тѣѣ чеасврї де дїмїнеадъ се редїторсе днтпратъл Николае дн кълъторїа са песте Берлїн ши Стеттїн ла къртеа лѣї Петрѣ ши де аколеа пѣмаї де кът се дѣсе ла фамїліа са дн Зарскоїесело.

Гречїа. Поста дела Атина дн 22. Изне кзпрїнде днщїндърї, дн зрма кърора афлът, къ генералъл Грївас, деспре каре ам фост скрїс, къ се днпротївїсе оцїрїлор гъвернълѣї, ши къ prin зп атак порочїт ар фї ажънс komandant песте 7—8 сзте фечїорї, дн зрма зпї амнестїї депїне (ертаре) с'ар фї пѣс пе зп вапор французѣ, къ каре аѣ ажънс ла Піревс. Мїнїстерїл, къ тоатъ амнестїа фъгъдѣїтъ, воїа а пѣне тълпа пе ел ши а'л траце ла трївъллъл мїлїтар де ресвоїѣ (сїгзрїтате гречеаскъ). Грївас протестъ сѣрвѣторѣше ши се пѣсе пе о корабїе французѣ де ресвоїѣ, кареа дн ва скоате негрешїт дн гїаръле гречїлор.

Търчїа. Стїрна, 30. Маїѣ. Ачї с'аѣ дескоперїт зп комплот а зпор італїенї вагазънзї, а кърор скоп ера а пѣне тълпа пе коръвїле марїно-австриаче ши пе челе де постъ а Мїодълѣї ши а содїетъдеї плзтїтоаре пе Дѣпъре ши къ ачестеа а се аръта ла портърїле търїї адриатїче ши мїжлoчїе, знде дїпта апої а рескъла попоръл. Дар prin тѣсврїле лзате тїмпърїѣ дн партеа полїціеї локале се респърнъ ши ачест' план дїеволеск. Зп партизанъ дескоперї тот комплотъл. — Адміралъл Bandiera аѣ плекат къ дївїзїа са ла Сїрїа, знде ва петрече ка врео дoъ лѣнї. — Шїрїле челе дн зртъ дела Albania пе вестеск, къ мїнїщеа с'аѣ рестаторнїчїт маї дн тоате пърдїле провиндїеї ачестеїа.

Константїнопол, 12. Изне. Сълтанъл аѣ черчетат пѣмаї Izmidъл, Брѣса, Dardanelеле ши Mїгїлена, де знде дн зїлеле ачестеа се редїтоарсе деа дрептъл дн капїталъ. Ла Izmid черчетъ — дѣпъ рекомандареа лѣї Рїца-паша, — къ тоатъ лзареа амїнте фабрїка чеа таре де постав, ши се еспрїмъ къ челеа маї тългїлїтоаре кзвїнте де комплъчере асѣпра челор че вълз фъкъндѣсе ачї. Тоцї карїї лзасеръ парте ла рѣдїкареа ачелеїа, прекът ши дїректоръл фабрїчеї, прїїтїръ къ прїлежъл ачеста табакїерї прецїосе. Днсъшї лзкръторїї дела ачеа фабрїкъ — маї къ сеатъ тот енглезї — фъсеръ дързїцї вoгат. Ла Dardanelе черчетъ днтпратъл фортърецеле пе де амъндoъ пърдїле ши поръпчї съ се словоазъ кътева глоанде де гранїт дн тълзрїле челе марї пе дертъл челалалт. Е де днсемпат, къ сълтанъл дн кълъторїа са аѣ фъкът песте тот дързїрї фрѣтоасе ши ла сѣдїцїї сѣї крецїї нї прекът ши ла еврей. Сълтанъл сїмте тревзїнда, ка дн време че преа тълдї дн сѣпъшїї сѣї крецїїнї сѣфере днтпїлърї кзмплїте дн маї тълте пърдї, съ черче а щерце сѣвенїреа рѣвлѣї prin фапте де дндъраре. Пе аїчї лзтеа е дедатъ а ведеа кълтїндѣсе зїдїреа чеа таре де стат деасѣпра капетелор сале, днтокма кзт е дедатъ а сїмцї знеорї кзтретър де пълънт сѣнт пїчоареле сале. Токма аша се днтъмплъл ши акъта къ кълъторїеа марелѣї Domn. Комерчїл днчепъсе а се сїмтї, дн причїнъ къ тълдї се темеа, ка пѣ кзтва депъртареа Сълтанълѣї съ продъкъ врео рѣскоалъ.

Фада шкоалелор поастре din Țigaria.

(Бртаре.)

13. Маї дп тот локъл, преотъл кѣ дп-вѣдеторіѣл, треѣе съ тѣѣаскѣ дп зрѣ, маї тѣлт дпн прічіна, кѣ дпвѣдеторіѣл е кантор ші преотѣл дпне пре кантор де слѣга лѣи.

14. Дпн тот локъл тѣтѣндѣсе дпвѣдеторіѣл, стрікѣ ші прѣпѣдеѣе агонісітеле лѣи, нпмк нѣ поате съ ші факѣ, орі ѣнде се тѣтѣ, дптрѣн ап саѣ дої, авіа дпдреапѣтѣ неорѣндѣселіле школіі, кѣнд дпдатѣ іарѣшп тѣтаѣе.

15. Сѣрѣѣа, л'аз кѣпрпнс де тоате пѣр-дпме — дпнтрѣ тоѣї лѣкѣіторіі, ел есте чел маї депре зрѣтѣ, кѣ нпчі одатѣ нѣ аре тоате челе де лпнсѣ пентрѣ впаѣѣ; — дпн аѣеастѣ прічінтѣ, нпчі вазѣ саѣ чпнсте ла лѣте.

16. Чпне одатѣ аѣ дпнтрат дп стареа аѣеаста, ачела нѣ маї дорѣѣе, ка ші фпї сѣї съ о аїѣѣ.

Дп аша тѣкѣлоасѣ старе аѣлѣндѣсе шкоалеле, нѣ е де тпраре дарѣ, кѣ ромѣнѣл пострѣ заѣе дп орѣре, ші кѣ дп кѣлтѣрѣ нѣ ведем нпчі о споріре, кѣ ла челе маї тѣлте локѣрї, нѣ аѣлѣт дої саѣ треї дпн комѣнп-тате, карїі съ шіе четї мї скріе. Апої прі-впнд спре ромѣнпме, кѣ дѣрере спмѣп, кѣ сѣтеапѣла ла вїсерікѣ нѣ терѣе, лѣї Дѣтне-ѣѣ нѣ се шіе рѣга, дп гѣра лѣї адеѣѣр нѣ есте, кѣнд аре тѣлт келѣѣѣе задарнпк, кѣнд нѣ аре нпмк равѣѣ саѣ фѣрѣ, пентрѣ каса лѣї нѣ шіе кївернпсі, пре чел богат дп нпсѣѣѣе, пре чел сѣрак дп рѣде, пѣлѣ нѣ дпшаль нѣ тѣргѣѣѣе, ла жѣдекатѣ жоарѣ стрѣтѣ, темпїѣеле сѣлт пліне де хоѣї (фѣѣѣторї де реле).

Че фолос дарѣ кѣ сѣлт шкоалеле, даѣѣ скопѣл лор нѣ се поате ажѣпѣе, ші чпне е де впнѣ ла аѣеаста, доарѣ ромѣнѣл? Нѣ! Кѣ ел пѣлѣѣе преотѣлѣї, съ се роаѣе пентрѣ дѣлсѣл, ка сѣл скоатѣ дпн іад; дарѣ нѣ ѣтѣ-ѣлѣ ла шкоаль, съ дпѣѣе мораль ші съ нѣ факѣ пѣкате. Креде дпн крѣѣе ші дп пост; дарѣ нѣ шіе, кѣ кѣ крѣѣеа пѣкѣтѣѣѣе кѣнд о фаче ші се дѣѣе де фѣрѣ вака. Ші чпне е впа, кѣ ел нѣ ѣтѣлѣ ла шкоаль, доарѣ ел е впа лѣї? Нѣ! кѣ ел ферічіреа са нѣ о кѣпоаѣе, чї пої, чеї че ексїстѣт дпн сѣера літератѣрїі. Дрепт аѣеа, дпн спмѣрїле аѣе-стеа, пеат ші лѣат пої чеї маї нпчі осте-пеаль, а дескрїе ппалѣл реглѣаѣїеї шкоале-лор, кареле дп аѣѣерпем дпапнѣтеа тѣрїтеї депѣтаѣїі аплкат ла зрѣтѣоареле пѣкѣтѣрї:

1. Дпн тот локъл, шкоала съ се рѣдїѣе де поѣ, дѣпѣ класеле школарїлор ші дѣпѣ пѣтѣрѣл колонїлор, ка съ фїе пентрѣ тоѣї прѣпчїі, кѣдї сѣлт харпчї дпн сат а о чер-ѣта.

2. Пентрѣ фїекаре лок, съ се хотѣраскѣ ппалѣл, кѣт съ фїе шкоала де маре, ші кѣт съ фїе дпнѣрѣдїѣтѣ.

3. Дпн тот локъл, ѣнде се рѣдїкѣ шкоала де поѣ, Домнїа пѣтѣпѣтеаскѣ съ се дпвоїа-скѣ а о фаче, саѣ алтмнѣтрелеа, съ деа ва-рем матерїаль кѣт треѣе.

4. Кѣте кѣрѣї, хѣртїе ші челелалте, каре сѣлт де лпнсѣ ла дпвѣдетѣрѣ, съ се кѣтпере овѣѣѣе, ка ші чел сѣрак съ поатѣ дпвѣѣа.

5. Дпн фїекаре шкоаль, съ се дпнѣ о ар-хїѣѣ кѣ кѣрѣї, кѣтпѣрате пентрѣ маї тѣлѣї апї деодатѣ.

6. Дпн фїекаре шкоаль, пнстрѣкѣїле дп-вѣдеторїѣлѣї, Катїхетѣлѣї, локалнпкѣлѣї дїре-ктор ші а школарїѣлѣї, кѣпрпнс ла ѣп лок, дп Протокол съ се пѣлѣ.

7. Дпн фїекаре шкоаль, дпнѣрѣдїреа чеа-сѣрїлор де дпвѣдетѣрѣ, кѣ стѣдїле каре аѣ а се проѣпѣе, деа маї мареле дїректор рѣп-дѣїте, пре пѣрете съ се дпнѣ.

8. Нѣмаї атѣтеа стѣдїї съ се рѣндѣѣаскѣ, кѣте сѣлт де лпнсѣ пентрѣ ѣп пѣлѣгарїѣ, ші каре дпн тпмпѣл школеск, се пот фѣрѣ грев-тате дпвѣѣа.

9. Рѣндѣїтеле стѣдїї, съ се дпнпартѣ дѣ-пѣ кѣрсѣл школеск, ка съ се шіе дпн фїекаре ап, кѣт аре школарїѣл съ дпѣѣе, ка спорїѣл дпвѣдетѣрїі, съ теаргѣ ѣпа кѣ вѣрста школа-рїѣлѣї.

10. Фїекаре школарїѣ, кареле рѣндѣїтеле стѣдїї, пѣлѣ ла вѣрста де 12 апї, нѣ се ва сѣргѣї а ле дпвѣѣа, ла тпмпѣл пѣмїт дпн шкоаль съ нѣ се словоадѣ.

11. Нпмѣрѣї съ нѣ фїе словод а се дп-сѣра, пѣлѣ нѣ ва шіе четї, сокотї, ші скріе, парте вѣрѣѣтеаскѣ ші фетеїаскѣ. Нѣмаї чеї фѣрѣ де пѣрпнѣї ші сѣрачї съ фїе деслѣгаѣї де даторїа аѣеаста.

12. Тоатѣ стареа школеаскѣ, съ се кѣ-прпндѣ дпн сѣпленѣе, дпвѣдеторїе, ші локал-нпкѣ дїрекѣе.

13. Сѣпленѣїа съ слѣжаскѣ маї тѣлт де практикѣ, пентрѣ чеї че вор прїмї пѣтеле ші дпнѣрїреа де дпвѣдеторїѣ. Дпвѣдеторїа съ фїе ѣпа, прпн каре се рѣдїкѣ кѣлтѣра; іарѣ ло-калнпка дїрекѣе прївегїтоареа престе вѣлѣ стареа школіі.

14. Тот дпвѣдеторїѣл сѣ ші деа одатѣ леафа са ла маса пентрѣ пензїе, ші кѣнд аѣ слѣжїт 30 апї, съ се пензїонѣе.

15. Тот дпвѣдеторїѣл пензїонат сѣ аїѣѣ дрептѣл де а фї локалнпк дїректор. кѣрѣїа сѣї фїе леафа $\frac{1}{3}$ дпн пензїа че о траѣе — ші сѣ теаргѣ ла ачел лок дпн слѣжѣѣ, ѣнде ва фї лпнсѣ.

(Ва зрѣта).

АРЪТАРЕ.

Дїрекѣїа фаврїѣї де торс вѣтѣѣѣл дпн Орлат фаче кѣпоскѣт, кѣ дѣпса аѣлѣ кѣ кале а ашеѣа ла Дѣтнеалор

Georgie Ioan shi Fi

дпн Брашов

ѣп депозїторїѣ а продѣкѣтелор сале де торѣтѣрї де вѣтѣѣѣл, каре дпн прївпнѣа калїтѣѣеї нпчі де кѣт нѣ стаѣ дпн дѣрѣптѣл алтор фаврїкате; тотдеодатѣ преѣѣрїле се аѣлѣ хотѣрѣѣте форт-те еѣтїне ші аша дїрекѣїа се роагѣ пентрѣ вїневоїтоаре кѣѣтаре.